

CHA.

Олаасныт сылларга

Ахты

та, албэх механизаторы нигтэн тааархыта. Коммунист үтүэтэ, активист барда этэ, сэрин кэнниттэн өлбүтэ. Н. С. Карпов ХТЗ тракторынан Мэронов аатынан колхозта бастагы кырыһы тиздэрбитэ. Степанида Карпова кыргыстартан бастагы тракторист. Хатын Арымылаагар 41 гектар сирэ хорутууттан үлэтин садалаабыта, кэллин дааны уһун кэмисэ тракторын уруулуттан түслэтэ. С. Д. Алтеев Сыланг Бэргэнтэн сириндигин үүмүтэ, кэллин мотурдар адалаатар адаларынан аатырхыта. Г. И. Макаров Одьулунтан садалаан сирэ хорутуу, онтон бастагы «Север» комбайны үлэлэтпитэ, сахалартан иккөөһүнэк механик буолбута, сэрин кэнниттэн өлбүтэ.

В. М. Хоуганов оройуонутар төһөлөөх сирэ тиздиритин, солообутун ааран ситэр уустук, оччотоовута 1000 үлэ күнүн аахсара, республикада тиниэ киһиник сурадырбыт механизатор. Иван Бушкова курдук таһынан үлэтир тракторы баһылаабыт, кыа-ба-хото тунпунт механизатор оройуонига суода буолуо. Халла алдыаньы-кээһини таһыстар эрз наар кинини ытталара. Г. Г. Макаров сыланнар манайгы трактористара, Макаровтар удьурдаач механизатор атырар. Константин Макаров токардаабыта, убайдара Эгсин суду уһунан биллэрэ.

Аны албэх киһини үлэсэ иллит, уһуйбут Самал Сафаргалеевы умнарбыт табыллыбат. МТС лиинилынан, аята араастаан уларыыбытын иһин, бөрү уһуну үлэлэтпитэ. Элбэх ыччаттардаах, сытыары сынабас киһи этэ, Николай Иванович Пинигин үлэтин ЧТЗ трактортан садалаан Одьулунта элбэх гектар сирэ онорбут, тутуу маһын тасныт, маһы-оту тизбит буолуохтаах. Убайды-бырааттын Пинигиннэр колхоз үлэтигэр 30-тан тахсалык сым көлөһүннэрин тохпунт дьом. Петр Сергеев бэйэтэ биир туспа суоллаах-иистээх механизатор этэ. 1937 сыллаахха дьэри ЧТЗ тракторынан Аммада үлэлэтпитэ, Игитэн кэллин төрөөбүт-үөскөбүт Эрилик Эристин аатынан колхозугар төһүү механизатор аатын ылан 40-тан тахса сым бөрүт элбэх үлэни тө-

лорбута, республикада тиниэ биллибит тугу. Оройуон биир бастагы механизатора Петр Сергеев маньык хоһооммун аһыбын:

Улуутуйан нарыбатардым тарта
Хабырдым хабырысан хаамта,
Уу-чуумпуну айыаата,
ЧТЗ ыһылгырин тыһаата,
Сир түгэтин диэки охсордуу,
Килбегини-кылбегини аргыда,
Ыарахан-ыараханнан уһутуу,
Товус коруһу дүүжүйдэ,
Оччотоову кэм байыла,
Бүөтүр Сергеев этэ,
Чурапчы паранар тыһа
Холууну кыргытара,
Күннэри-түүннэри таптап
Күүрэниэхтик тиниһэрэ,
Вылаанын куоһара түһэн,
Фронига бэлэвин биэрэрэ,
Түөрт уон биир сым түллэн
Үлэлэтэ дьолунуу,
Модун мотуору жинкэн
Талин Бүөтүр курдук,
Булак буоһуна умуллара
Хобдого чуолкай, чалчыта,
Хоһоон чуордана буоллун,
Холуйун хорсун суолун!

Мин 1945 сыллаахха МТС-ка үөрэнэ киирбитим. Онно бааллара биир сымтан садалаан 13 сылгы тиниэ үлэлэтпит опьыттаах ара трактористтар. Бүтүм аан бастаан сэрин, сүт-кураан сымларымга буспунт-хаппыт, үгүс эрөйг көрөбүт сэмэ, кыайы-гас үлэһит дьону. Бааллара манаа 20-тэн тахса эдэрээн тракторист кыргыттар. Оччолорго үлэсэ олус бэриниллээхтэрэ, туун-күсүс диэн аахсыбат-тара. Алдыаннахтарына биэс да, уон да көстөөх сиртэн МТС-ка атынан кэллэлэрэ, Хор, манайы туһа дьон дьон онуун бэриниллээхтик үлэтиллэрэ, ол быһыытар эдэрдэргэ болгомотолорун уураһар сүбөннүллэрэ-амалыскара, биримэ чорботунаа быһаччы тутан-хабан көрдөрөн биэрэллэрэ. Онук дьон байр буоланнар бэйэм 36 сым трактористаа-бытым, билгин сааһым 67 буолта. Бастагы үлэ-һит көдүөһүннэ кытта кыластык да буоллар бодоруһан үлэлэтиллэһин билгини кэм тутта саныы-бын.

Петр СИБИРЯКОВ.

Одьулун.

«БАТААХ» БААҢЫНАЙДАРА

Чакыр нэһиллээгэр төриллибит бааһынай хаһаа-йыстыбаларыттан атыттарга төгнөөххө Е. Н. Старостин салайааччылаах «Батаах» бааһынай хаһаа-йыстыбата—үгүстэртэн балачча ордуура. Того диэтэххэ, бу нэһиллэн өссө табаарыстыбанан олорор нэһиллэр икки сыллаахыта тусла баран киһи эл-лээннэр бааһынай буолбуттара. Эрдэлээбит аата эрдэлээбит курдук, Егор Николаевичтаах техника атылаһан, оттуур хoduна сирэ ааһан, сүөһүс

тэринэн, туспа буруо таһаарыммытынан, үлэлээби-тинэн барбыттара.

Билгини «Батаах» бааһынай хаһаа-йыстыбата 50-тан тахса ынах сүөһүнү, 30-тан тахса сымлыны быр-бааччы иккэтэн туруорар. Эрдэ биир МТЗ трак-тордаахтарыгар эбии табаас тизээр автомашинаны, Т-16 тракторы атыластылар. 78 гектардаах оттуур хoduлаарыттан 70 тонна оту бэлээннэн, быһылгы кыстыгы туораттан өбөннөтө суох күөххэ үктөнэр эрэллээхтэр.

Мин хаһаа-йыстыба баһылыгыттан ааспыт сылга

төһө этэ, үгүтү онорбуттарын уонна хамнастарын туһунан ыһыллылар: «Государствога туттарыах-пыт. 2,5 тонна эпитин, 25 тонна үлүлүтүн ба-рытын толордубут. Бу туттарыллытын таһынан ордугун байытыгар арыһан, этинэн үлэстибит-пит. Ыйдаагы орто хамнасыт 200—250 тмн, сол-куобайга тэһиллэр»,—диэтэ.

«Батаах» 8 үлэһиттээх, биллигитэ маньык үлэ-дээн-хамнаан олороллорун сирбэттэр эбит.

«СО» корр.

ВНИМАНИЮ НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКОВ

В подпункте «в» п. 6, ст. 3 внесено уточнение в порядок вычета из облагаемого дохода сумм, направляемых на строительство или приобретение жилых домов, квартир, дач и садовых домиков.

Теперь установлено, что облагаемый доход, учитываемый за год, может быть уменьшен только на сумму в пределах 5000-кратного размера минимальной оплаты труда. Вместе с тем, если раньше разрешалось учитывать при уменьшении облагаемого дохода суммы, направляемые на погашение кредита, полученного на строительство или приобретение жилья, то теперь дополнительно разре-шено учитывать и расходы по оплате процентов по этим кредитам. Кроме того, указанные льготы мо-гут применяться лишь если жилье строится или приобретается только на территории Российской Федерации.

В статье 12 теперь более четко предусмотрено, что у граждан, занятых предпринимательской деятельностью или извлекающих доход от выполне-ния работ по гражданско-правовым договорам, облагаемый доход уменьшается на сумму докумен-тально подтвержденных расходов, непосредствен-но связанных с извлечением дохода. Это касается только лиц, имеющих постоянное местожительство в России.

В статье 8 существенно изменена шкала ставок подоходного налога в следующих размерах:

до 10000000 руб. по основным складам, тарифом без надбавок и районных коэффициентов—12%;
от 10000001 до 50000000 руб.—1200000+20% с суммы, превышающей 10000000 руб.;
от 50000001 руб. и выше—9200000+30% с сум-мы, превышающей 50000000 руб.

Что касается с сумм коэффициентов и с сумм надбавок за стан работы, начисляемых к зарабо-тной плате и выплачиваемых в соответствии с за-конодательством за работу в районах Крайнего Севера, налог взимается, как и прежде, у источ-ника выплаты отдельно от других доходов по став-ке 12% (статья 8, ч. 2 Закона Российской Федера-ции «О подоходном налоге с физических лиц» от 7 декабря 1991 г.).

Эти новые положения Закона вводятся в дейст-вие с 1 января 1994 г., что потребует перерасче-тов с плательщиками, которые должны быть про-изведены бухгалтериями соответствующих пред-приятий, и организаций и должны уже в январе 1995 г. завершить необходимый перерасчет налога со своими работниками.

Некоторые из принятых решений вводятся в си-лу с момента официального опубликования Закона «Российской газете» с 28 декабря 1994 г. Так-же с подробным положением Закона можно ознако-миться и применить в практической работе в газе-те «Экономика и жизнь» за январь 1995 г.

По внесенным изменениям и дополнениям в За-кон Российской Федерации «О подоходном налоге с физических лиц» от 23. 12. 94 г. № 64-ФЗ на-логовой инспекцией по Чурапчинскому улусу пла-нируется проведение семинара руководителям, бух-галтерам предприятий, учреждений и организаций, такие предпринимателям, без образования юриди-ческого лица, не позднее 1 квартала 1995 г.

Старший госналоговый инспектор ГНИ по Чурап-чинскому улусу, советник налоговой служ-бы III ранга Е. ПОСЕЛЬСКАЯ.

Государственная налоговая инспекция по Чурап-чинскому улусу разъясняет руководителям и бух-галтерам предприятий, учреждений и организаций, а также предпринимателям:

Внесенные существенные изменения и дополнения, подписанные Президентом Российской Федерации от 23 декабря 1994 г. № 74-ФЗ в Законе Рос-сийской Федерации «О подоходном налоге с физи-ческих лиц» от 7 декабря 1991 г. № 1998-1.

Ряд положений вступает в силу с 1 января 1994 г., что потребует перерасчетов с плательщи-ками.

В частности:

В подпункте «т» ст. 3 Закона предусматривается исключение из облагаемого налогом дохода части сумм, получаемых гражданами от продажи принад-лежащего им имущества. Так, при продаже домов и квартир необлагаемая часть дохода увеличена с 500-кратного до 5000-кратного размера минималь-ной оплаты труда, причем это теперь распростра-няется и на доходы от продажи земельных участ-ков и земельных паев (долей). При продаже дру-гого имущества граждан необлагаемая часть дохо-да увеличена с 50-кратного до 1000-кратного раз-мера минимальной оплаты труда. Установлено так-же, что указанные вычеты могут быть заменены вычетом фактически произведенных (но обязатель-но подтвержденных документально) расходов, свя-занных с получением такого рода доходов.

В подпункте 16 ст. 3 Закона с 5-кратного до 50-кратного размера минимальной оплаты труда увеличена необлагаемая налогом сумма стоимости собственной продукции, реализуемой колхозами, совхозами и другими сельхозпредприятиями в счет натуральной оплаты и натуральной выдачи гражда-нам.

ТӨЛКӨ

Дыхталларга
аналлаах таһаармы

Улус дэвалтатын дэмж-
кэргэн, дэвхтар проблема-
ларыгтар уонна демогра-
фической политикада от-
дела «Сага олох» хайыат
иннэн мый ахсын тахсар
«Төлкө» бэлэһатын бири-
ди нэһиликтэринэн сы-
һыларн таһаарарга бы-
һаарда. Бүгүн ону БОЛ-
ТОҢО НЭҢИЛИЭГЭ бас-
такынан сагалыыр.

айы концерт көрдөрбүтөрө. Барыга 134 төрөпүт кытына. Дубакка, саакымакка көлүнэлери нэн күрөктөйүн тартылына. Улауус үрдүнөн мытылар фестивалына олунуу 9 күнүгөр Чурапчыга экирөөри бөлүмүнө сылдыбабыт.

ҮЛЭТТЭН ДЬОЛЛОММУТ ДЫНЭ КЭРТЭН

Бүгд эхнээх нэхлэцхэнэ кнээ туттар ылаа, абыс оёо тапталлаах ийэтэ, аята Февроны уонна Дмитрий Седальничевтар тустарынан эмиснэхпин бабарабын. Мянэттан төрүттээх Февронья Сидоровна 12 сөөстөөдөр тулааюох хаалан, үлөө кыры эрдэгиттэн мискиллэн улаанпыта. Онон үөрөх сырдыгын бил-

КЫЛГАС ЫСПЫРААПКА

Билэсиги туругунан 720 киһи (Кындал учаастагынан киллэрэн туран) олорор. Ааспыт 1994 сылга 23 оҕо (11 уол, 12 кыыс) төрөөтө. 8 адэр ыал эбиллэнэ, 7 ыал саҥа дьыһаа киирдэ. Оскуолаҕа 150 оҕо үөрэнэр. Араас үөрэх заведениеларыгар 17 муччат үөрэнэ сылдьар.

НЭБИЛИЭК ОЛОБОР ДЪАХТАЛЛАР ОРУОЛЛАРА

Дыхтар балаһыаньыата — общество сиркиллэ. Туох үчүгэй хардыы баара кини олоһор биллэр, ырахан баар буоллаһына, эинэ кини саныгар сүтэриллэр. Ханна бадарар буоларынын, обществой тарыхталарга үлэһит үгүс бырыһыанын дыхталлар ылааллар. Ол курдук, тарыхталарга 88, баһынай хаһайыстыбаларыгар 19 дыхталлар үлэлиллэр. Дьэ-уот күнүздө түбүгүн, обону көрүү-истиин, иитиин таһынан биһиги ийэлэрбит талан ылыбыт идэлэрин толору баһылааннар үлэлэрэ таһаарылаах.

Холобур оностор ветеран нйэлэрбитинэн спорт, үлэ ветерана, көһөрүллүү кыттымылаада П. И. Кривошапкина, улууспут бастакы тракторист дыахтара көһөрүллүү кыттымылаада Е. И. Свищева, өр кэмтэ үрүү илгэни дэлэтингэ үлэлээбит П. М. Попова, Е. В. Егорова, М. П. Павлова буолаллар. Овону үөрэтин-ингүн мындыр үлэтин баһылаабыт, нуруот үөрэдиринтин туйгунара учууталлар Д. Г. Жиркова, В. Т. Игнатьева, А. Г. Слепцова, М. Е. Картузова, Х. Д. Михайлова, нитээччилэр А. А. Кривошапкина, А. В. Тихонова, Х. М. Кривошапкина, Э. Н. Слепцова, дьон оловун туһугар охсуһар фельдшер А. Н. Ефремова, сиэстэрэ Н. В. Местникова, 20-тан тахса сүл минниһигэ аһынан оолтору үөрдэр лавар Е. Н. Андросова, Россия эргизинин туйгуна С. И. Догдонова аартарынан наһидин олохтоохтору кээн тутталлар.

Культурнай-маассабай дьаһалларга ийэлэрибит— сүүрүн тирэхпит, Сцена ветерана Д. Г. Жиркова ырыаларын, тойуксут Н. К. Игнатьева кылыһахтаах нуолаһын үгүстөр истибит буолуохтаахпыт. Эдэр-дэртэн кэргэниин Ксения уонна Леонид Ксенофоновтар, ыал аҕата В. В. Жирков маалды көхтөөхтүк кытталлар. Спорка ситиһин үгүс сыраттан тахсар. Учуутал У. М. Слепцова, сибээс үлэһитэ Н. А. Борисова, көккө сылларга сүүрүүтү наһаа элбэтэр, улуустарын аатын элбэхтэ көмүскэтэлэр. У. М. Слепцова дьарыктаабыт кыргытара республика тийбэ үрдүк ситиһинлэннилэр.

«Тиэргэн» тускулу олоххо ииллэрин саҕаланан
эрэр. Ол курдук, 90-ча киһилээх Кындаал быйыл
биллэрдик сэргэхсийдэ. Манна Колесовтар, Полов-
тар төрөбүт дойдуларыгар, аҕаларын алааһытар,
олохсуйар биир бигэ санааны ылынан дьэе кэргэ-
ниннэн түмүстүлөр. Саамай дьоһуннаах былааннара
— Кындалы социальной-экологической өртүнөн тул-
сарым, туристической-экспурсионнай киининнэн сити-
руу. Нэйилиэк дыахталларын уолсай мунньарытан
тускулга олобуран көлүүнэлэриннэн, саастарынан
араарыллан үлэ ытыллара былааннааха. Сотору-
таадыта ытык саастаахтар тэрийиилэриннэн Танха-
кыһэтэ ытыллыбыта. Билгэлитэр инникитин өссө
түмсөн, өйдөөһөн үлэлииргэ, төрөппүттэр одолорбутун
инитигэ бэйэбитиннэн үтүө холобур буоларга диэн
мыа санааларын нэйилиэк олохтоохторо ытык тыа-
һынан көрсүстүлөр.

Дийэ нэргэни сайынармыга анаммыт «Тэргэн» тускул сүнибүнэн улууспут нэһилиэтигэр актиа мунууахтара мытылаллар. Оттон миндаарайылар тускулу дүүллэһинни атыттарган атынык, сохун-пук тэрийэн ыттылар. Ол курдук, бу ий 27 кү-үтэр нэһилиэк хас үс дыахтарыттан биридин деле-тэт тахыллан бэйэлэригэр тэриллибит конференция-га сырыттылар. Онно барыта 80-ча дыахтар түмүс-тэ. Водуруга билингчи туругунан 1413 киһи оло-рор, итинтэн дыахтара 710. Баһуөлэкиэ 275 дыаа нэргэн баар.

Конференцилца нэвчилж дьяалтатын байдалыг
Н. Г. Михайловтан сабалаан олохтоох тэрилтэлэр са-

БОЛТОНГО НЭҢИЛИЭГЭР

УОЛ ОБО, ЭР КИЙН—
НОРУУТУН КӨМҮСКЭЭЧЧИ,
АҢА—ДЫНЭ КЭРГЭН ВАҢЫЛЫГА

Мангын заттах рубриканы «Толгоо» бэлгэе нин-
гэн ахан, бу проблемада кэпсэтин мытллын ба-
гарабыт. Быдыр-быдыргыттан сахалар уол оё то-
роотодунэ ага ууһун тэнитэр, аалпытын заттатар
ниһин нэллэ дүн эрэх-турах санааллара, Уол оёо
аймах-билэ дьонун суон дурдаты-хаххата буолар
айылгылаада. Хомойуох нин, билитин үгүс эр дьон,
уолаттар арыгыта убанаһнар, дыһ кэргэнтэ ага
оруота түһэн нһэр. Ону тэнэ бөдөн сэмбэскэй ха-
һаайыстыбалар үрэллэнэр, үлэтэ суох адалар эл-
бөөтүлэр. Тын сиритэр анардас оёо лособонетылар,
пенсия суотугар олорор ыал аһыйада суох,

Вийгчтэй нэлэлзэвчлэлтэйгэр учуулгал, социальнай педагог А. Г. Степцова көбүдзэвчлэлтэйгэр ажаларга аналлаах декада ытыллына. Манна обугаларбит соншууларыгар ажалар уолеттарыныын кыттан нүрөхтэстилэр. Барыта 24 дьэ нэргэн хабыллал ооннуу көхтөөхтүн барда. «Уол аба этни-хааны эрчийи ыһымалара» дьэн семинары физкультура учуутала М. М. Кобыков ыһта. Библиотекарь Т. П. Ефремова эмиз аба уолунуун иллэн кэмнэригэр бииргэ дьарыктаналларыгар сирдэтэр литератураны хайдах туһаннааха себүн субалэстэ. Маны таһынан ажалар уруоктарга сырыттылар. Декада түмүгэр ажалар түмсүүлэрин тэрийэргэ комитет талылынна. Бу түмсүү үлэтин-хамнаһын дьэ нэргэн, дьахтар проблемаларыгар уонна демографическай политикада отделин, төрөппүт комитетын уонна оскуоланы кытта дьүөрэлээн ыһтарга субалэстилэр.

«Тнэргэн» тускулу одоххо ннллэрингэ ага сүрүн оруолу ылыхтаах. Онон бары сүбэлэһэн улууска адалар хамсааһыннарын табааран, конференциялары, түмсүүлэри тэрийдэххэ, хайдах буолуой? Дннгинэн, хас нэллнэк ахсын киһи кнэн туттар аста элбэх. Мугудайга тэриллибнэ «Садах» табаарыстыбаны ким барыта сэргннр. Манньк түмсүүлэр үксэн кннэхтэрин наада. Уол оҕону кыра эрдэһнтэн булка, үлэбэ, техникада уһууу, аңардас ннэ интэр уолугар нмөлөлүү, нэллнвин уонна улуус табыаһнарыгар адаларга аналлаах коникустары тэрийн курдук хайсхаларынан үлэни ыһтар бары өртүгүн туһалаах буолуу этэ. Онон, түмүкпүтүтэр, аһадас кнсэстннгэ кыттаргытыгар ынтырабыт.

Кыялы 50 сылынан

Болтог нэвчилэгэр сэрин нийнш 7 колхоз баар, Балартан 126 киһи сэрингэ барбытыттан 60 бастың ыччат бүтүгнү эйдээх олох нийн тыннарар, толук уурбуттара, Сэрин уотуттан 86 киһи ордон кэлбититтэн билигин А. Д. Каргузов эрэ бийиги нэвкэбитигэр баар, Кинини сэргэ биһиги дайду күтүөтэ, Кылааннаах нэвчилэгиттэн С. Е. Сыромятников быһыл көһөн кэлбитигэр дыһалта салытыаллар дайыз квартира бирдэ, Сэрин ордоболоро П. И. Кривошапкина, М. П. Латынничева, 29 нөһөрүллүүтэ салдыбыт дьон бааллар.

Албан аат музейин историк учуутал Н. Н. Игнатьев салайан үлэлэтэр. Кыайыны 50 сытын көрсө нәһидэккә, оскуолаҥа аналлаах комиссиялар тәрийл-
либиттәро. Үөрөнөччиләргә кылаастарынан «Кы-
зыкына—салют!» фестивалы буолан бүттэ, Маһна
төрөппүттэр оҥолорун кытта биргә кыттан нәһидә

УЛУУСКАҢ МАҢНАЙГЫНАН

дабаатчылар бары мугърылынылар. Ааспыт Дьэз кэргэн сылытар аяамыт сыл түмүтүнэн специа-
лист Зинаида Семеновна Хастаева отчуота исти-
линэ. Улуус дабаататын дьэз кэргэн. Даактар
проблемаларыгар уонна демографической политика-
ға отделын начальнига В. Д. Понкина «Тиэргэн»
тускул олоххо хайдах быһымылаахтык киллэриллэн
сөбүн быһыһынарда, нти отдел сүрүннүүр специа-
листа К. А. Оконешникова арыгылааһыны утары үлэ-
ни мугъыга санааларын эттэ.

Делегаттар сайаар үлэинтэргэ мунаарар, боппу.

бэтэгдэ. Дмитрий Седлащевна нэртэй тахсан, Вол-
гогодо кийнэт буудан сүктэн кэлээдүтэн. Идэ-
ааһа овуста.

Дмитрий Захарович салһын тухары ханһын да үлэтэй итгэн турбакна, үлэит быһылыһан мэдэи хайбанара. 1941 с. колхоз бырабылһанһын председателинэи үлэлик олордодуга сэрии сагалһан, олох нүөрэ-ланһы буола түспүтэ. Оччолорго үлэбэ толоругас уолу таба көрөн, звено салһаачыһын Хатарааһы үрэххэ сүөһү кыстата таһаар-быттара. Көһөрүллүүгэ дьонун-сэргэтин кытта Кэбээһингэ тииһибэтэ.

Отгон өргилдэн нэлээт, эмнэ үлэлзэн-хамсаан барбыта. Дмитрий Захарович ол жэмтэн 1945 гмды күндүтүк саныыр. Бу сыл Кыайым буолбут үөрүүтүгэр дьон санаалара көтөбүллэн, күүстээх үлээ биир киһи курдук турумууттар. Киһи ити сыл илэн хотуурунан охсуута үлэ денадатын түмүгүнэн кыайан, биллэчэ чыһаан, метрэнэн тааһынан бириэмийэлэммитэ. Кэлэн пенсияда тахсыар дээрн Сүбүруускай аатынан совхозка рабочайдаабыта, булчуттаабыта. Отгон олохун аргыла Февраль Сидоровча сүөлү институттар үлэлзэн пенсияда тахсыбыта.

Седлигчестар аяыс оёону төрөтөн олох суолутар үхтэнэрдилэр. Ылчаттара бары кэрнэтэ ныйр-баччы мал буоллулар. Ендокиялара тутуу нийелерин идэтин ылбыта, билигин Чурапчыга капиталнай тутуу управлениетыгар үлэлиир, икки оёо тапталлаах ийэтэ. Бастагы уол Егор ер сыл совхозутар шофердаан баран, билигин бааһынай хаһаайыстыбатын тэриннэ үлэлиир, биэс оёолоох, Захар аҕатын утумнаан булчут, үс оёолоох, Иван Чурапчыга дьиз-уот, коммунальнай хаһаайыстыба управлениетыгар пилорамщиктыыр. Мария идэтинэн медсестра, Дьоксуускайга олохсуян оёо тэрилтэтингэр үлэлиир, икки оёолоох. Дмитрий улуус кинигээр тутуу биригээдэтингэр үлэлиир, түөрт оёо аҕата. Роман Улан-Удэда тутуу техникумун бүтэрэн оскуолаҕа үлэлээн баран, билигин олох сиэринэн бааһынай хаһаайыстыбатын тэриннэ. «Мурун бүөлэ» уол Илья идэтинэн шофер, эдэр мал аҕата.

Бары дьнэ жүргэниин төрөөбүтүскээбит дьһэлэ-
гигэр муһуһнахтарына, сөннөр сагалара шгэлэрэ
чуолчааран, ырыа-тойук ыланан төртүү-нөгүү буо-
лааччы. Дмитрий Захарович тойуктуур идэлэж,
Озолоруттан, ийэлэрин төрдүтүн буоло, Роман
самодейельноска ынтан ыллыһылар.

Кырджаас ийе-ага үлэлэрин түмүгө таах хаалба-таа. Кинилер түөстөрүн «Үлэ ветерана» медаль-фашистская Германияны ылайымы юбилейнай» медаллара юбүргөтөлдүр. Ити курдук бинргэ олорбут-тарын тухары оёолорун интингэ сүрүн болжомтодо-лун уураннар үлэбэ үөрөппиттерин түмүгэр агнат-тара бары олоххо миэстэлэрин булдулар. Олох ир-дэбилегэр сөп түбөһиннөрүн үс уол бааһынай ха-баайыстыбатын тэринэн ийкөлэрин, ажаларын суол-ларын салгыыллар. Мантан Февронья Сидорова уолуа Захар Дмитриевич ис сүрөктөрүттэн сылаан-нына, сырдык үөрэллэр.

Матырыйаалы Болтогу изилдизгин дыбалта-
тын дьэз кэрэгигэ сиедэлиһэ М. Д. ЛЕ-
БЕДЕВА болэмизэ

руостарыгар ыйытыылары биэрдилэр. Тускул сүл-
нүөнү 7 киһи тыл өттө. Конференция бүтүүтүөр
наһилээк дьэ көргөһү. Дьахталлары кытта үлэ-
лиир специалист бэйылгы сыллаагы үлөтүн бы-
лаана бигэрэтилиннэ. Аастыт сылта дьахталларга
көхтөөхтүк кыттыбыт нйаларга сувеинрдар тутта-
рылыннылар.

Мылсдазаайы бөһүлэттин 275 дьың көргөзү бүтүүн улууска маннайынан «Тигэргэн» тускул кинигэтин илиилэригэр туттулар. Конференция көмүгэр ийэлэргэ атым, сылаас чэй иһингэ тарилына. Түмсүү оһуоканынан түмүктэнэ.

Билгичи: Корр.

Эбэрдэлиибит!

СИВЦЕВ Михаил Васильевич 60 саахын том-тоочу туолбунуан ис сүрхтөн эбэрдэлиибит.

Бу үөрүүлээх күнүгэр барыбыт аатыттан олохтугун олук уурбут, үтүө сүрөһүн, амарах дууһан, ахсаабат кыһамыһын иһин барса махталы этэбит. Баҕарабыт кытаанах доруобуйаны, боҕо-тада санааны, нэрдэрин кыһаан-куруутун дьоһуохтун-соргулаахтын олоророр.

Кэргэнит, оҕолорун, снэһэрин, эдьийин, күүтүгүн, кийинтэрин.

МАХТАНАБЫТ

Күндү убайбытын, быраатын НОБВ Дмитрий Гаврильевич күн сарыттан сүтэрбит кутурданыах күнүбүтүгэр күүсүмө, сүбө-ама буолбут чугас аҕа-эбэрдэбит, доҕотторбугулар, икса малларбытыгар, Кытаанах нэһилиэгин дьаһалтатыгар, бийынай хаһаайыстыбаларын ассоциациялар, табаарыстарыгар М. М. Аржаковка, С. В. Новгородова, И. П. Дьячковайга, убайбытыгар А. Н. Пономаревка, быраатыгар И. Г. Потановка, Д. В. Тролюновка ис сүрхтөн улахан махталбытын тиздэбит. Канилэргэ тус олохторугар дьолу-соргуну баҕарабыт.

Убайа, бырааттара, саҕаһа, кийинтэ уонна кинилэр оҕолоро.

БИЛЭРИИЛЭР

Чурапчы улуусун нолуокка инспекцията предпринимателлэр болдомтолоругар тиздэр

Олунньу 10 күнүн аһарбака хас биирдии предприниматель 1994 сыллаабы дохуотун туһунан декларация түһэрэр ирдээнэр.

Предприниматель быһыытынан регистрацаламмыт гранданаар сибидиэтэлистибэлэрин куюнууатын илдьэ нолуок инспекциятыгар кэлэн хаттаан регистрационны барартыт булгучулаах. Уоһа этилибэт болдьоххо дьэри хаттаан регистрационны барбатах предпринимателлэр регистрацаламмыт администрацияларга сибидиэтэлистибэлэргэ дьлгэ суоһуа туһунан нолуок инспекциятынан информация оһубулауоһа.

1994 сыллаабы дохуотун туһунан декларацияны атыллыбит болдьоххо дьэри түһэрбэтэх предпринимателлэр «РФ государственной налоговой службытын туһунан» Сокуон 7 ыт, 12 пуунугар олобуран административнай ыстараапка гардылаллар.

Нолуок инспекцията.

х х х

Олунньу 1 күнүгэр киниэ 4 чаастан Чурапчы сэлэниһэтин кини библиотекка ааһар саалатыгар поэтесса Ольга Корнильцова—Уисуурамы кытта көрсүһүүгэ «Чурапчы» литературнай түмөүү бары чилиэннэрин, ааһааччылары ытырабыт.

УЛЭБЭ ҮНҮҮРАБЫТ

«Чурапчыагросстрой» АО автопаркагыгар КрАЗ, «Урал» мааркалаах маһы таһар автомашиналарга шофердарга наадыбабыт. Опыттаах, сөп түбүһөр категориялаах водителлэри контракка олобуран улэбэ ылабыт. Дьлэ туттууга ээпэттин, о.д.а. көрүүнэргэ кэлэстиннэн көмө оһубулуон сөп. Нэһилиэгтэн кийрээтигэ сыл иһинэн олорор дьлэ бөриллэр.

АО дьаһалтата.

КАНДИНСКАЙ ИВАН ИВАНОВИЧ

Улуус общественноһа, га кыттан сызда дьлэтат. Буоһунаһы номитетын чилиэнин, председателинэ, оройуон XIV—XV ытырымалтаах Союстын депутаттынан, народнай хонтуруол оройуонааһа комитетын, ИБСЛКС райкомун уонна бюротун чилиэннэринэ, СССР райкомун кандидатынан итинэ чилиэнинэ, ревишылдыр, партианай комиссионарын чилиэннэринэ, 1963 сылтан партианай комиссия председателинэ талыллан үтүө общественнай үлэни ыытыта. Өсөс букатын одор сылдьан 1958—1962 сс. ИБСЛКС Саха сийиһини обкомун штаты сайынан лекторынан үлэни сылдьыта.

Иван Иванович саха биллиилээх мелодина Христофор Максимов арыаларын хомуурунньутун таһаартарыта. Комсомол обкомун санааһынан элбэх техникескэй деицалары сурыйбута. Саха республикатын суруйааччыларын, искусствотун үлэһиттэрин ааттарын үбүтүннэ аччар.

Иван Иванович 1937 сылтан үлэһиттэр уонна ону 1960 сыллаах-хас хор аҕыһын идэтин оройуонааһа Советан млан ситиһиллээхтик бүтүрбүтэ. Ити сыл Москва-биздессийинэ анаммыта. ба А. В. Луначарская аатынан театральнай итироднай театр, оҕо музистука үөрэнэнирибүтэ. Талааннаах уол СССР XXII сылын кэллэр Иванович үтүөтө-ойото Сьезтар Дьыбарыстары улахан. Культура үлэһиттэригэр ытыллыбыт концертарин профсоюзун оро-

бах үлэлэрдээх. Ыстаты баалара «Хотугу сулу» сурууаалта, хаһыаттарга үтүстүк бачээтэммиттэрэ.

И. И. Кандинский бааһы олорун салгылар үс оҕотун, бэс сизини хаалларда. Аһарах сүрүтээх кини дьолугар-сэргиттэр, үлэһиттэр коллективтар ытыктанара. Иван Иванович үтүө, сирдэн мөрдүүнү умнуохтут суоһа.

Табаарыстара.

Улэ, культура ветерана, «Бочуот Знага» орден кавалера, Чурапчы сэлэниһэтин олохтооһо

КАНДИНСКАЙ Иван Иванович ыарахан ыарыттан олбүтүнэн дьирин кутурданын тиздэллэр:

—Оҕолоругар, аймактарыгар, сизинэригэр Бахсы нэһилиэгин дьаһалтата, орто оскуола коллектива.

—Оҕолоругар, сизинэригэр, чугас дьолугар, аймактарыгар икса маллара: Чурапчы сэл, Ярославская уул, 6 №-дээх дьирин олохтоохторо Савиннар, Гуляевтар, Платоновтар, Макаровтар, Дьячковская, Неустроева.

—Эмиэ кинилэргэ табаарыстара Семен Попов—Тумат, Мария Садорова, Семен Данилов, Светлана Смирникова, Степан Алексеев, Василий Никифоров, Терентий Кардашевский, Альбина Смирникова, Елдокия Каженикина, Петр Попов, Павел Федоров, Дмитрий Эверстов, Иван Оконешиников—Хочуон.

—Уолугар Димаа, кини дьлэ кэргэттэригэр, балтыларыгар Чурапчы оскуолатын 1964 с. бииргэ үөрэнэн бүтэрбит табаарыстара, итиник саныр доҕотторо.

—Табаарыстарыгар Дмитрий Иванович, Мария Егоровна Кандинскаягарта Торговиннар, Охлоновтар, Эверстова, Артемьева.

Оҕо тэридэттин ветерана, Хоптобо нэһилиэгин олохтооһо

МАКСИМОВА Анастасия Семеновна ыарахан ыарыттан олбүтүнэн дьирин кутурданын тиздэллэр:

Кэргэнэ, кийинтэ, күүтүгэрэ, оҕолоро, снэһэһэ.

МАКСИМОВА Анастасия Семеновна олбүтүнэн дьирин кутурданын тиздэллэр:

—Кэргэнитер Пестерев Николай Гаврильевичка, кийинитер, күүтүгэринер, оҕолоругар, сизинэригэр Хоптобо нэһилиэгин дьаһалтата, Дьиринтэһи орто оскуола, детсад балыһа үлэһиттэрэ.

—Эмиэ кинилэргэ, улуустаабы потребсоюз бырабыллыаһына, профкома, Дьиринтэһи эргин предпринимата.

—Кинилэргэ аймактара, Натааһа Пестеревка, Камаловтар, Пестеревтар, Андроновтар, Тоскиннар, Карповтар.

—Кинилэргэ аймактара, табаарыстара Тарабукиннар, Поповтар, Далбаевтар.

—Кинилэргэ табаарыстара Аргуновтар, Васильевтар, Филипповтар, Никитиннар, Дмитриевтар, Адамовтар, Сысольгиннар.

—Кэргэнитер Пестерев Николай Гаврильевичка улуустаабы сир комитетта.

—Николай Гаврильевичка, кийинитеринер Аляха, бырааттарыгар Яшаа Тимофеевтар, Сергеевтар.

—Убайдарыгар кэргэнитер Пестерев Николай Гаврильевичка, оҕолоругар Дьиринтэн Аграфена Иннокентьевна, Васильевтар, Пестеревтар, Одулуунтан Пестеревтар, Чурапчытан Ермолаевтар, Пестеревтар, Табааттан Аргуновтар.

Таптыыр кэргэним, аҕабыт, элэбит, ойуур хаһаайыстыбатын ветерана, хоту мөһөрүлүү ыттылааһа, Чурапчы сэлэниһэтин олохтооһо

ОКОНЕШНИКОВ Иван Иванович уһунуу ыараханын ыалдьан төхсүнү 29 күнүгэр олбүтүнэн, дьириник курутууан туран, аймактарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьолугар иһитинэрэбит.

Кэргэнэ, уолаттара, кийинтэ, кыргыттара, күүтүгэрэ, снэһэһэ.

ОКОНЕШНИКОВ Иван Иванович олбүтүнэн дьирин кутурданын тиздэллэр:

—Кэргэнитер Оконешикова Мария Гаврильевнага Чурапчы сэлэниһэтин дьаһалтата, «Мичил» детсад коллектива.

—Эмиэ кинилэргэ, оҕолоругар улуустаабы лесхоз администрацията, профкома.

Эднийдэригэр кэргэнитер Оконешикова Мария Гаврильевнага, оҕолоругар Фанифолар, Шеломовтар, саҕастара Мария Николаевна.

—Уолаттарыгар Гаврил Иванович, Владимир Иванович, Федор Иванович Оконешиковтарга, күүтүгүтүгэр Трофимов Никифор Егоровичка дьлэ-уот коммунальнай хаһаайыстыба управлениетын администрацията, профкома.

Редактор М. Н. СИДОРОВА.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор—21-382, отделы—21-265, общий—21-505.

Учредители (соучредители) газеты—Редакция, Администрация улуса, Национальная издательско-полиграфическая компания «Сахаполиграфиздат». Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты: 54907. Объем—1 усл. л. лист. на 4-х страницах.

Зарегистрирована Саха (Якутской) региональной инспекцией по защите свободы печати и массовой информации.

Чурапчынаах улусная типография Национальной издательско-полиграфической компании «Сахаполиграфиздат».

с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 «а». Подписано в печать 30.1.18 ч. (гр. 18.00).

Тираж—3720